



WIADOMOŚCI



GRAFICZNE

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO DRUKARZY I POKREWNYCH ZAWODÓW W POLSCE

ADRES REDAKCJI
BEDNARSKA 8 m. 6
ADRES ADMINISTRACJI
BEDNARSKA 24-2

PRZEDPŁATA:
MIESIĘCZNIE MK. 500.

CENA OGŁOSZEŃ:
ZA WIERSZ NONPAREL.
JEDNOŁAMOWY MK. 300.

PRZEDPŁATE PRZESYŁAĆ
NA KONTO P. K. O. № 99

Z C H W I L I

Kłeski spadają obecnie na drukarzy. Paskarska gospodarka sprowadziła brak pracy, drożyznę, a na dokładkę właściciele zakładów odmawiają wypłacania podwyżek drożyznianych, wskazanych przez Komisję Statystyczną.

Brak pracy wynika dzięki kapitalistycznej gospodarce, która ani trochę nie dba o to, by zapewnić byt robotnikowi wówczas, gdy jego rąk nie potrzebuje. Kapitałiści wiedzą, że gdy zajdzie potrzeba, znajdą ręce do pracy. Wprawdzie rząd wniósł do sejmu projekt prawa o zabezpieczeniu bezrobotnych, lecz nie wiadomo, kiedy ten, zresztą nie czyniący zażość potrzebom robotniczym, projekt wejdzie w życie. Tymczasem tysiące robotników, a wśród nich setki drukarzy i ich rodziny cierpią nędzą.

Drożyzna dzięki paskarskim cenom na żywność i najpotrzebniejsze towary stale wzrasta. Niedość tego wzrastają bezpośrednio podatki, które robotnicy płacić muszą do kas państwowych i miejskich. Jakby tego było mało, rząd opracowuje projekt podwyższenia komornego, oparty na walucie złotej. Coraz większe ciężary spadają na robotników. Taką chwilę wybierają fabrykanci do walki z proletariatem o podwyżki drożyzniane. Wśród fabrykantów widzimy też i właścicieli zakładów graficznych. W szeregu miast, jak Lwów, Kraków, Łódź i t. d. odmawiają dalszych podwyżek; w innych głoszą, iż kwietniowa będzie ostatnią. Usiłowania pryncypałów spotykają się z poparciem prasy, która głosi iż drukarze zarabiają za dużo, „po milionie tygodniowo”.

Usunąć bezrobocia nie możemy; zapewnić pracę robotnikowi może tylko dobra gospodarka społeczna. Możemy dążyć do zmiany ustroju społecznego. Możemy żądać natychmiastowego uchwalenia prawa o ubezpieczeniu od bezrobocia; możemy wskazywać na źródła tego bezrobocia i żądać usunięcia przy-

czyn jego. Możemy żądać od rządu, by zniósł cło na papier, farby i t. p., a natomiast obłożył cłem książki polskie drukowane zagranicą. Społeczeństwo tu nic nie straci, zmniejszą się tylko zyski wydawców, którzy, spekulując na tem, że papier zadrukowany cła nie opłaca, książki drukują zagranicą, a sprzedają je po takiej cenie, jak gdyby były w kraju wykonane. Ale to wszystko nie nastąpi rychło. Narazie pozostaje nam wzajemna koleżeńska pomoc w postaci dzielenia się pracą, zaprzestania fajerantów, wypłacania zapomóg.

Natomiast możemy oprzeć się próbom pogorszenia naszych nędznych warunków życiowych. Możemy i powinniśmy wymóżyć od właścicieli płacenie nam podwyżek drożyznianych. Jeszcześmy nie bezsilni; potrzeba tylko chcieć nie pozwolić się wyzyskiwać.

Dziennikarzem, którzy lekkomyślnie na nas napadają, w imię dobra społeczeństwa, w imię obniżenia cen książki, radzimy zająć się zbadaniem przyczyn, dla których papier jest tak drogi, obliczeniem zysków księgarzy, właścicieli drukarni i t. p. Na tej drodze mogą społeczeństwu usłużyć i cenę książki zniżyć.

Kończąc, nie możemy powstrzymać się od uwagi pod adresem dziennikarzy wogóle. Zwracali się oni do zorganizowanych drukarzy o pomoc w walce z wydawcami. Pomoc tę otrzymali. Niech dziś powstrzymują swych kolegów od niesłusznych i brutalnych napaści na nas, gdyż może się zdarzyć, że drukarze odmówią pomocy dziennikarzom, gdy się o nią zwrócą.

Z OKRĘGU WARSZAWSKIEGO

Sprawozdanie za rok 1922

Sprawozdanie Zarządu Warsz. Zw. Dr. obejmuje tylko okres dziewięć miesięcy, a to dlatego że Zarząd złożył już na poprzednim walnym zebraniu sprawozdanie za pierwsze trzy miesiące.

Sprawozdanie obecne na wstępie podkreśla, iż brak pracy, jaki dolegał na początku roku ubiegłego trwał cały rok, a nawet dziś dokucza ze zwiększoną siłą.

W ciągu roku 1922 wypłacono bezrobotnym za 17,959 dni (w roku 1921—za 16,558). Sumy zapomóg w poszczególnych miesiącach wachają się od 761,807 mk. do 3,433,535 mk.

Mimo tak znaczne wydatki, kasa Związku mogła podolać wypłatom dla bezrobotnych dzięki znacznemu podniesieniu składki członkowskiej—do 3% od zarobku. Wyższa składka wzmocniła poważnie finanse organizacji i w końcu roku umożliwiła nawet przyjsie z wydatną pomocą krakowskim kolegom w ich ciężkiej walce strajkowej.

Dalej sprawozdanie wspomina o akcji podwyżkowej. Minimum wzrastało na podstawie wykazów Kom. Stat. i wzrosło z 17,647 (styczeń) do 92,245 mk. (grudzień); razem — 522,72%. Opracowany i przyjęty został „Regulamin pracy w zakładach graficznych”, normujący od 11 września warunki pracy i płacy w zakładach warszawskich. Równocześnie z wprowadzeniem regulaminu otrzymali koledzy warszawscy podwyżkę poza wykazami Kom. Stat. w wysokości 32,15%.

Sprawozdanie zamieszcza dodatkowo szczegółowy wykaz członków, którzy do dn. 31 marca 1923 r. zapłacili za grudzień 1922 r. i płacą nadal: składaczy 622, maszynistów drukarskich 276, umdrukerów 40, maszynistów litograficznych 27, rysowników 22, fotochemigrafów 26, odlewaczy czcionek i stereotypów 29, nakładaczków (czy) 294, odbieraczków 45, introligatorów 137, introligatorek 132, pomocników 69, razem 1719.

Gdy do liczby opłacających składki doliczymy bezrobotnych i chorych, którzy składek nie opłacają, oraz przyjmujemy pod uwagę to, iż wielokrotnie członkowie, wnosząc pieniądze, opłacają za kilka tygodni, otrzymamy z górą 1900 rzeczywistych członków, w tej liczbie około 540 t. zw. pomocy.

Sprawozdanie biblioteki wykazuje, iż w pierwszym roku swego istnienia zyskała ona 169 czytelników, lecz nie mają oni co czytać, gdyż biblioteka z powodu swej szczupłości nie może nadążyć za zapotrzebowaniem. Biblioteka z własnych źródeł (przeważnie opłaty za wypożyczenie książki) zebrała 106,247 mk., od Zarz. Zw. otrzymała 145,400 mk. Pomoc Zarządu uważamy za najzupełniej niedostateczną; suma 145 tys. wobec spadku waluty jest znikomo małą. Należałoby pomóc bibliotece w wydatny sposób.

Sprawozdanie kasowe, przedstawione szczegółowo, wykazuje przychód za 9 miesięcy w sumie 51,787,515 mk., a rozchód — 44,327,565 mk., co daje za omawiany okres 7,459,950 mk. przewyżki dochodów nad wydatkami.

Na dochody głównie wpłynęły składki, opodatkowanie, wpisowe i t. p.: od wykwalifikowanych przeszło 44 milj., od pomocy 7 milj. mk.

Rozchody stanowiły: zapomogi bezrobotnym: wykwalifikowanym 13,799,209 mk. i po-

mocy 2,048,936 mk., na strajk krakowski 20 milj., składki do Zjednoczenia 1,622,032 mk., administracyjne wydatki: pensje i zwroty za stracony czas 3,902,992 mk., lokal wraz ze światłem, opalem i t. p. 1,318,396 mk., przybory biurowe i druki 809,570 mk., koszt zebrań ogólnych 349,230 mk., razem administracja 6,380,188; wydatki na oświatę wyniosły 312,430 mk.—sumę nader skromną.

Dane sprawozdania wykazują, iż wielu członków zalega w opłacaniu wkładek. Liczbę zalegających daje nam różnica między liczbą członków, którzy w końcu marca zapłacili za grudzień 1922 r. i placą nadal, a liczbą tych członków, którzy w grudniu zapłacili za grudzień. Liczbę pierwszych sprawozdanie oznacza na 1179 wykwalifikowanych i 540 pomocy; liczbę drugich odnaleźć można w przybliżeniu w liczbie wpłaconych w okresie sprawozdawczym składek—754 wykwal. i 433 pomocy. Ostatnie liczby należy powiększyć o bezrobotnych i chorych, którzy są zwolnieni od wkładek; przyjąwszy to pod uwagę, ustalić możemy liczbę niezalegających na 800 wykwal. i 450 pomocy. Zalegających pozostaje jednak zbyt dużo, gdyż zgórą 500 wykwal. i blisko 100 pomocy. Należy to wziąć pod uwagę i skłonić zalegających, by zaprzestali przyczyniać straty organizacji.

Dane o wnoszeniu składek ujawniają inny jeszcze fakt: liczba członków opłacających w ubiegłym roku zmniejszyła się. W r. 1920 całkowicie opłaciło składki 926 wykwal. i 519 pomocy, w r. 1921—924 i 521, w r. 1922—754 i 433. Na to zmniejszenie należy zarówno członkom, jak delegatom i zarządowi baczną uwagę.

Według mego przekonania zmniejszenie liczby spłaconych wkładek jest tylko chwilowym zjawiskiem; wskazują na to dane z marca r. b., które wymieniają 1719 placących. Również suma wpływów w I kwartale bieżącego roku—przeszło 94 milj. potwierdza, iż wypłacalność członków się wzmogła, a liczba ich się zwiększyła. Nie mniej jednak należy zwrócić na to uwagę.

Z Ogólnego Zebrania

W dniu 29/V odbyło się roczne sprawozdawczo-wyborcze zebranie członków Oddziału Warszawskiego Zw. Druk. i Pokr. Zaw. w Polsce. Obrady zagał kol. A. Witkowski, prowadzą je kol. A. Witkowski i Żybski. Jako sekretarzy zaproszono kol. Janiaka i Garusiewiczę. Po przyjęciu porządku dziennego i odczytaniu protokółów przystąpiono do właściwych obrad.

Sprawozdanie zarządu referował kol. A. Witkowski. Przypomniał brak pracy w końcu r. 1921 i na początku 1922; wytworzył on złą dla nas koniunkturę i skłonił zarząd, by odłożył zawarcie umowy o warunki pracy i płacy na czas późniejszy. W marcu r. ub. podpisano tymczasowe porozumienie z właścicielami, iż podwyżki udzielane będą według wskaźników Kom. Stat. Zwlekać bez końca nie można było. Na początku września mimo niesprzyjających warunków, doszło do podpisania obecnego regulaminu. Przy tej sposobności kol. A. W. wyjaśnia, iż niesłusznie składacze maszynowi uważają, iż zostali pokrzywdzeni. Przeciwnie uzyskali oni podwyżkę, mniejszą niż liczyli, ale bądź-co-bądź poważną. Na mniejszą podwyżkę wpłynęło to, iż przedstawiciele maszynkarzy po dwudniowych rokowaniach z właścicielami podpisali oświadczenie, iż zarobki maszynkarzy są za wysokie. Oświadczenie utrudniło pracę Kom. Cennikowej, która zmuszona była odrabiać to, co oni popsuli. Radzi im powrócić do organizacji, gdyż będzie to dla nich najlepszym środkiem obrony swych interesów.

Strajk krakowski odczuć się dał bardzo silnie w życiu organizacji warszawskiej. Referent przyznaje, iż zarząd miał pewne obawy, czy ogół odpowie potrzebom chwili i czy poprzez walczących. Ogół jednak wykażał zrozumienie sytuacji i chętnie wnosil opodatkowanie. Najwidoczniej wzrosła świadomość w szeregach naszych¹⁾.

Związek Warszawski pożyczyl na walkę strajkową 13 i pół milj. kolegom krakowskim. Sumy tej do tej pory nie zwrócono. Na ostatnim posiedzeniu Z. Gł. miano tę sprawę według wniosku Wydz. Wyk. zalać w duchu, by Kraków zwrócił pożyczoną sumę, lecz dzięki niedostatecznemu poparciu przez członków Zarz. Gł. z Warszawy, spłatę długu odłożono.

Trzecim momentem w życiu organizacji był brak pracy. Podziału pracy, proponowanego przez bezrobotnych nie można było przeprowadzić, nie pomogła tu bezpośrednio agitacja bezrobotnych. Przypomni tu należy smutny fakt, iż część bezrobotnych obniżyła płace w „Zbrojnej Polsce“, by zdobyć pracę. Fakt ten powinien służyć za przestrożę dla ogółu, iż należy zająć się losem bezrobotnych, gdyż głód jest złym doradcą i bezkondycyjni mogą szkodzić.

Amnestja zwiększyła liczbę członków zgórą o 100, częściowo dzikich, częściowo z żółtej organizacji. Charakterystyczne jest to, iż powracający z żółtej organizacji spłacają za cały czas nieobecności w naszej organizacji, jak gdyby chcieli zatrzeć ślady, iż czasowo nas opuścili.

W drukarniach, obsadzonych przez członków żółtego związku na porządku dziennym zdarzają się nadużycia cennikowe. W „Dwugroszowce“ składacze mają nakład 50 w. na godzinę; kto nie złoży, musi pracować dłużej. W niektórych pracują wieczorami za zwykłą placę. Artykuł, oskarżający drukarzy, iż winni są drożyzny książki, gdyż zarabiają po milionie tygodniowo, składali i drukowali źółci. Wskazuje dalej, iż żółty związek, mimo iż nasz związek nazywał partyjnym, opłaca składki do ściśle partyjnej organizacji, jaką jest Rada enpeerowskich związków — (patrz sprawozdanie kasowe żółtego związku za rok 1922).

Kończąc sprawozdanie prezes stwierdza, iż oddzielenie się żółtych nas nie osłabiło, a przeciwnie z organizacji naszej utworzyło silniejszą, bardziej spojną.

W dyskusji nad sprawozdaniem kol. Szczucki wyjaśnił, iż większość Wydz. Wyk., która chciała, by Kraków zwrócił pożyczkę całkowicie, była słabą (5 gł. wobec 4); większość ta na plenum stała się mniejszością. Członkowie mniejszości Wydz. Wyk. sprawę rozstrzygali nie ze stanowiska interesów warszawskich, lecz w imię interesów drukarzy całej Polski. Drukarze zdawali sobie sprawę, iż w strajku krakowskim zainteresowany był bezpośrednio cały drukarski proletariąt. Przegrana krakowska byłaby właściwie przegrana wszystkich drukarzy, gdyż właściciele drukarni nie omieszkaliby i w innych miastach odmawiać podwyżek. Walka była o wspólne interesy, wspólnie należy koszt jej ponosić. Kraków poniósł już największe ofiary w czasie tak długiego strajku, nie można go więc jeszcze spłatą pożyczki obarczać. Pożyczkę powinna uregulować wspólna organizacja i ona to uczyni. Takie było stanowisko mniejszości Wydz. Wyk. i większości Zarz. Gł. Nie sądzi, by ktoś mógł tu czynić zarzuty.

¹⁾ Zaszedł tylko jeden wypadek zbiorowej odmowy płacenia za ostatni tydzień strajku ze strony części personelu Drukarni Państwowej (dział dziełowy).

Następnie kol. Szczucki przechodzi do działalności Zarządu. Dziwi się przede wszystkim, iż nikt głosu nie zabiera, pomimo iż przeciwko zarządowi w prywatnych rozmowach przytaczano cały szereg zarzutów. Właśnie na dzisiejszym zebraniu powinny być te zarzuty przedstawione.

Omawia poszczególne pozycje wydatków, stwierdzając, iż najwięcej—bo blisko połowę (20 milj.) zebranych funduszy wydaliśmy na strajk, 15,800,000 na bezrobotnych, a 6,380,000 na administrację. Natomiast na oświatę wydajemy stanowczo za mało. Kończąc wzywa raz jeszcze oponentów, by publicznie swe zarzuty wypowiedzieli.

Mimo zaproszeń przewodniczącego, nikt do głosu się nie zapisał. Sprawozdanie przyjęto jednogłośnie. Również jednogłośnie przyjęto następującą rezolucję:

„Ogólne zebranie z dn. 29/IV 1923 r. wzywa wszystkich zalegających kolegów do wpłacenia reszty należnych opodatkowań na strajk krakowski“.

Sprawę wyborów a szczególnie omówienie kandydatur postanowiono odłożyć do następnego zebrania, które odbędzie się w dn. 9 maja o godz. 6-ej wieczorem w lokalu Tow. Hygienicznego, Karowa 31.

W wnioskach poruszono święto 1-go maja. Po referacie kol. Szczuckiego przyjęto jednogłośnie następującą rezolucję:

„Ogólne zebranie Okręgu Warszawskiego Zw. Zaw. Druk. w zrozumieniu międzynarodowej solidarności proletariatu i konieczności obrony zagrożonych przez wzmagającą się reakcję praw robotniczych, wzywa wszystkich członków do zaprzestania pracy w dniu 1 maja, i do wzięcia jak najliczniejszego udziału w pochodach pierwszego maja“.

Poczem zebranie zamknięto.

Podziękowanie

Zarząd Warszawskiego Oddziału Związku Zawodowego Drukarzy, Odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów w Polsce składa niniejszem podziękowanie p. Z. Łazarowskiemu za ofiarowane z okazji swych imienin 1 milion mk. na cele oświatowe Związku oraz za podarowanie 100 egz. książki, napisanej przez inż.-konstruktora Władysława Cichockiego p. t. „Papiernictwo“ do rozdania między członków Oddziału według uznania Zarządu.

Z OKRĘGU BYDGOSKIEGO

Roczne walne zebranie Zw. Zaw. Druk. i Pokr. Zaw. w Polsce, Okręgu Bydgoskiego w dn. 18 stycznia zagał o godzinie 8 wiecz. prezes kol. Święcicki, witając obecnych w imieniu Zarządu Okręgu. Następnie prosił o wybór prezydium.

Na przewodniczącego wybrano przez aklamację kol. Śliwę, który na sekretarza powołał kol. Maliszewskiego i kol. Matuszewicza.

Na wstępie uczczono przez powstanie z miejsc pamięć zmarłych ś. p. kol. Józefa Somera i Franciszka Grossmana. Następnie kol. Turski sprzeciwia się wyborowi zarządu razem — proponuje oddzielnie wybierać na każdy urząd. Sekretarz kol. Koraliuk, wyjaśnia, że Statut Związku poleca wybrać 9 członków zarządu, a ci z pośród siebie wyłonią przyszły zarząd, co zostało przyjęte.

Odczytane protokoły przyjęto bez poprawek.

Przew. udziela głosu prezesowi, koledze Święcickiemu, który w swym sprawozdaniu daje obszerny zarys działalności Zarządu i ubolewa, że nałożone ostatnio opodatkowanie na strajk krakowski w wysokości 50%

nie wszyscy koledzy płacą, wskazując, że walka kolegów krakowskich jest walką o nasz byt, a więc wszyscy płacić powinniśmy.

Sprawozdanie kasjera, kol. Sroczyńskiego, przedstawia się następująco: ogólny dochód 2,584,337.75, ogólny rozchód 2,440,318.10, w kasie pozostało 144,019.65.

Ze sprawozdania gwiazdkowego wynika, że po zapłaceniu wszystkich wydatków pozostało w kasie 34,390.—

Rewizory, stwierdzając zgodność sum i dobre prowadzenie ksiąg, proszą zebranie o wyrażenie votum zaufania dla skarbnika.

Sekretarz, kol. Koraliuk, w swem sprawozdaniu przedstawia rozwój organizacji za rok ubiegły, zaznaczając, iż zebrani miesięcznych odbyło się 10, nadzwyczajnych 3, walne 1. Korespondencyj wysłano 35, a otrzymano 46. Kolegów na początku 1922 r. zapisanych na liście Związku było 76, a obecnie Związek liczy 100 członków bez pers. pom. Zmarło 2-ch kolegów.

Kierownik biura pracy kol. Pawłowski informuje o swej działalności od 20 października z. r.; zaznacza, iż na kondycjach umieszczono ogółem 12 kolegów, a korespondencyj wysłano 4.

Bibliotekarz kol. Maliszewski zawiadamia, iż organizacja tworzy bibliotekę; zawiera ona obecnie 28 książek w tem 9 ofiarowanych przez kol. Kauczora.

W dyskusji kol. Dahlke zapytuje, co zrobiono z podarunkami gwiazdkowymi dla tych dzieci, które nie były obecne na gwiazdce i dla czego nie wręczono im dotychczas podarunku. Przewodniczący kol. Śliwa oświadczył, iż tę sprawę załatwi Komisja Gwiazdkowa ku jego zadowoleniu.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa funduszu na sieroty po drukarzach, zapoczątkowanego przez dyr. Miemczyka w wysokości 4000 mk. Po przemówieniach kilku kolegów przewodniczący oświadczył, iż tę sprawę rozstrzygnie przysły zarząd.

Następnie przew. zawiadamia, że wpłynął nagły wniosek, treści następującej: „W związku z wprowadzeniem centralizacji i idącej za nią amnestji, walne zebranie uchwała: Przywraca się wszelkie prawa członkowskie tym kolegom, którzy z jakichkolwiek powodów zostali zawieszani w czynnościach i unieważnia się wszelkie uchwały zapadłe w tej mierze”. Wniosek ten przewodniczący poddaje pod głosowanie; przyjęto go większością głosów, przeciw wnioskowi — 2 głosy.

Na propozycję przew., kol. Śliwy, ustępującemu zarządowi wyrażono uznanie za jego pracę przez powstanie z miejsc i przyznano, jako remuneration: dla skarbnika 25,000, dla sekretarza — 20,000 i dla prezesa — 10,000 mk. Przed przystąpieniem do wyborów nowego zarządu, przewodniczący prosi o poważne zastanowienie się nad przyszłymi kandydatami i radzi wybrać ludzi odpowiednich, którzy poprowadzą naszą organizację na tory rozwoju dla dobra ogółu kolegów. Kol. Pawłowski oświadcza, iż w celu ułatwienia wyborów, odbyło się zebranie mężów zaufania, którzy po ogólnem porozumieniu się ułożyli listę kandydatów. Kol. Iwański oświadcza kategorycznie, że kandydatury nie przyjmie. Kolega S. Adrianczyk apeluje, aby nikt nie uchylał się od pracy w zarządzie. Kol. Turski kładzie szczególny nacisk, aby preza wybrano oddzielnie, czemu sprzeciwia się kol. Twardowski. Przewodniczący oświadcza, że musimy wybierać podług przepisów statutu. Kol. Maliszewski żąda, aby do listy, sporządzonej przez mężów zaufania, można było dopisać nazwiska kandydatów, jakie kto chce, oprócz nazwisk wydrukowanych; na co zebranie zgodziło się.

Po 15-minutowej przerwie, wybrano komisję skrutacyjną dla obliczania głosów w osobach kolegów: Kamińskiego, Ostrowickiego i Gętkowskiego.

Po obliczeniu głosów przewodniczący odczytuje wynik wyborów i zawiadamia, że na członków zarządu wybrani zostali: kol. Sroczyński, Koraliuk, Kasprzak, Adrianczyk S., Święcicki, Rychlewski, Iwański, Śliwa i Felczykowski. Wszyscy wybór przyjmują. Przewodniczący, dziękując nowo wybranemu zarządowi za przyjęcie wyboru, życzy pomyślnej pracy dla dobra organizacji.

Kol. Twardowski stawia wniosek, aby wybrać jeszcze zastępców z dalszych kandydatów, którzy otrzymali kolejno stosowną ilość głosów. Kol. Martin protestuje przeciw wyborowi zastępców, gdyż zarząd składa się z 9 członków i jest w komplecie. Przewodniczący, konstatając komplet zarządu, zamyka nad tem dyskusję.

Na członków Komisji Rewizyjnej powołano przez aklamację kolegów Czwiklińskiego, Gustowskiego A. i Maliszewskiego, a na zastępców kolegów Jagodzińskiego i Pawłowskiego.

Z powodu późnej pory, na wniosek kol. Iwańskiego, przewodniczący przerwał dalsze zebranie, zaznaczając iż dokończenie odbędzie się w krótkim czasie.

* * *

Dalszy ciąg zebrania odbył się w dniu 22 stycznia 1923 r.

Święcicki, zagajając zebranie, powołał na przewodniczącego zebrania kol. Pawłowskiego, a tenże do prowadzenia protokołu kol. Wl. Adzianczyka.

Przystąpiono do wyboru członków Sądu Honorowego i bibliotekarza: Do sądu Koleżeńkiego wybrani zostali koledzy: Martin, Parzyński i Maliszewski jako członkowie, a kol. Dembowski i Matuszewicz zastępcy. Na bibliotekarza jednomyślnie wybrano kol. Pawłowskiego.

Kol. Święcicki w referacie swoim o sprawach cennikowych zaznacza, iż dopóki nie będzie wprowadzony cennik ogólnokrajowy, to my zaleźni będziemy od Komisji Statystycznej w Poznaniu. Następnie apelował do kolegów, by regularnie i chętnie płacili 5% opodatkowanie na strajkujących w Krakowie. Kol. Koraliuk odczytał list Okręgu Krakowskiego z dnia 17-go stycznia b. r. jako odpowiedź na zapytanie tutejszego okręgu w sprawie akcji strajkowej i otrzymanych zapomóg. Kol. Maliszewski zapytuje z jakiego powodu opodatkowanie zostało podwyższone na 5%. Kol. Koraliuk w odpowiedzi zaznacza, iż przysłany został od Zarządu Gł. okólnik z dnia 5-I b. r., wzywający ogół drukarzy do wydatniejszego poparcia już wówczas 13 tygodni strajkujących kolegów krakowskich.

W wolnych głosach, prezes kol. Święcicki, przedstawiając nowoukonstytuowany Zarząd, zaznacza, że stanowisko kierownika biura pracy nie zostało obsadzone, ponieważ wakujący członkowie zarządu mieszkają na ustroniu miasta, względnie mało mają do czynienia z ogółem kolegów, wskutek czego przedstawia zasługi kol. Pawłowskiego, starego kier. biura pracy i prosi ogół zebranych o ponowny wybór kol. Pawłowskiego na to stanowisko. Po wymianie zdań zebrani akceptują powyższą propozycję. Kol. Pawłowski, dziękując za zaufanie zebranych, urząd przyjął.

Na zakończenie zebrania kol. Koraliuk poleca wybrać mężów zaufania w poszczególnych drukarniach, a ostatnim sporządzonym imienne spisy członków z ewidencją wymaganą do prowadzenia nowej księżkowości.

Z OKRĘGU KRAKOWSKIEGO

W niedzielę dnia 4-go marca 1923 roku odbyło się w Krakowie w lokalu „Ogniska” Walne Roczne Zgromadzenie Członków Stow. Drukarzy, pod przewodnictwem kol. M. Twardosza. Przewodniczący zarządził odczytanie protokołu, które Walne Zgromadzenie przyjęło do wiadomości, poczem zawiadomił W. Zgrom., że w roku 1922 zmarli następujący koledzy: *Koczorowski Waclaw*; lat 61, *Miczorek Franciszek*, lat 43, *Stoniowski Stanisław*, lat 56, *Bandura Józef*, lat 65, *Zabłocki Leonard*, lat 35, *Stabrawa Stanisław*, lat 59, *Bednarczyk Jan*, lat 42, *Kowalski Stefan*, lat 55, *Rybka Ludwik*, lat 52. Zgromadzenie uczciło pamięć zmarłych przez powstanie.

Następnie przewodniczący omówił ważniejsze wydarzenia w roku 1922, między innymi akcję podwyżkową w marcu, rezultatem której było uzyskanie 25% podwyżki płac; sprawę urlopów 8 i 15 dniowych i dwu skarg w tym kierunku, z których jedną wygrał; następnie omówił strajk personelu pomocniczego we wrześniu, który został zlikwidowany po tygodniu oraz naszą akcję we wrześniu i październiku, której rezultatem był strajk 16-to tygodniowy, z którego to okresu zostanie złożone sprawozdanie na pufnem Zgromadzeniu.

Po strajku zostały 3 drukarnie niecennikowe, a koledzy tamże dawniej zatrudnieni przeszli na fundusz bezkondycyjny. Obecnie jesteśmy na drodze unormowania stosunków i w tych drukarniach. W obecnej chwili pracują trzy drukarnie po 6 godzin dziennie, pomimo złożenia przyrzeczenia i umowy ustnej przez delegatów Związku Właścicieli drukarni dla Małopolski Zach., że stan pracy 6-cio godzinnej potrwa nie dłużej nad trzy tygodnie. W tej sprawie odbyła się kilkakrotna interwencja p. Klemensiewiczza, byłego pośrednika na konferencji wspólnej, któremu oświadczone ze strony Zarządów tych kilku drukarni, że czas pracy 8-io godzinny rozpocznie się dnia 26-go marca 1923 roku. W roku 1922 wielka liczba kolegów bez pracy była prawdziwą bolączką Związku.

Poczem przewodniczący zawiadomił Walne Zgromadzenie, że z dniem 1-ym stycznia 1923 roku zostaliśmy członkami Centrali w Warszawie, t. j. Okręgiem Krakowskim. Po porównaniu minimum płacy z marca 1922 roku z minimum z marca 1923 roku i zawiadomieniu, że w roku 1922 odbyło się posiedzeń wydziału 27, a zgromadzeń nadzwyczajnych 24, zwrócił uwagę na wielką pracę Zarządu przez cały rok, który składając obecnie mandaty, ustępuje z tą dobrą wiarą, że robił to, co było w jego mocy, aby był materialny członkom swoim polepszyć, co w części zostało uskutecznionem.

Sprawozdanie kasowe złożył kol. *Wesołowski Józef*, sekretarz kol. *Harlander Antoni* złożył sprawozdanie z czynności biurowych. Kol. *Żychał Jan* złożył sprawozdanie z kierownictwa „Biura pośrednictwa Pracy”. Po małej dyskusji sprawozdanie Zarządu przyjęto do wiadomości.

Wybory: Do Prezydium wybrano: Kol. Kożuch Jan, prezes (wybrany przez aklamację), *Harlander Antoni*, *Wesołowski Józef*, skarbnik, *Żychał Jan*, kierownik „biura pracy”. Zastępca prezesa kol. *Butwin Kazimierz*, *Do Wydziału: Giza Michał*, *Żychał Jan*, *Jabłoński Feliks*, *Wesołowski Mieczysław*, *Winiarski Ignacy*, *Łukaszewicz Karol*, *Karbowski Jan*, *Marszałek Edward*. Zastępcy: kol. *Kurzydło*, *Stelmach*, *Friedman*. *Komisja kontrolująca: kol. Stankiewicz*, *Kubanek*, *Michalik T.* Zastępcy: kol. *Kruczkowski*, *Pelczar A.* *Sąd cennikawy niższy: kol. Kożuch Jan*, *Butwin Kazimierz*, *Grabski Antoni*. Zastępcy: kol. *Krawczuk Dymitr*, *Michalik To-*

masz, Pocięcha Adam. *Sąd cennikowy wyższy*: kol. Giza Michał, Kubanek Franciszek. Zastępcy: Jabłoński Feliks, Dąbrowski Adam. Z ramienia Sekcji Pers. Pomoc. do Wydziału weszli kol. Ligieża Zygmunt i Ślązakówna Marja. Z Sekcji Litogr. Gnaht Michał.

Po uchwaleniu wotum zaufania Zarządowi ustępującemu i złożeniu podziękowania na wniosek kol. Pocięchy, ustępującemu prezes., kol. Twardoszowi, za wytrwałą i energiczną pracę w Stowarzyszeniu — zamknął kol. Twardosz zgromadzenie apelem do nowo wybranego Zarządu i podziękowaniem kolegom za solidarne i karne spełnianie nakazów organizacyjnych.

Z OKRĘGU LWOWSKIEGO

Zasylamy protokół z posiedzenia Wydziału Okręgowego Związku Zawodowego Drukarzy i pokr. zawodów w Polsce odbytego w dniu 14 marca 1923 r.

Przewodniczący kol. Kubicki. Nieobecni usprawiedliwieni, Janicki Mieczysław, Gorliński Leon, Pinos Aleksander, Porandowski Włodzimierz, Buniak Porfiry. Porządek dzienny: 1) odczytanie protokołu, 2) sprawy bieżące, 3) wnioski. Kol. przewodniczący, otwierając posiedzenie, oznajmił, że statut został przez Województwo dwa razy odrzucony i poraz trzeci został wniesiony.

Dalej oświadczył, że w dniu 18/III 1923 r. o godz. 10 rano w Warszawie odbędzie się 3-cie plenarne posiedzenie Zarz. Gł.

W sprawie podwyższenia wkładek, zabrał głos kol. Drewniak, oświadcza, że za podwyższeniem o 50%, kol. Maćkowska stwierdza, że z zestawienia rachunków wynika, że 50% jest za mało i stawia wniosek o podwyższenie w trójnasób, oraz by dać możliwość należenia członkom, do pewnych kategorii wedle zarobku. Kol. Piechociński popiera wniosek kol. Maćkowskiej, kol. Owsiański stawia wniosek, by wkładki tak były podwyższone o jaki procent jest podwyższona płaca. Po zreasumowaniu wszystkich wniosków zgadza się wydział na decyzję posiedzenia.

Kol. Drewniak zwraca się do kol. Kubickiego, by zechciał poruszyć sprawę, czy członkowi można z wyższej klasy wstąpić do niższej.

Kol. przew. zapytuje, czy ktoś z kolegów ma wniosek na posiedzenie; kol. Drewniak życzy by poruszono sprawę o uproszczenie administracji. Na to przewodniczący odpowiedział, że ta administracja musi trwać 2 lata. Z tem się godzi. Po załatwieniu powyższej sprawy przewodniczący otwiera dyskusję nad rozrachowaniem procentu na administrację; kol. Drewniak żąda, by przyznać sekcjom 6%. Kol. Maćkowska sprzeciwia się temu wnioskowi, na wniosek kol. Maćkowskiej poparty przez kolegę Owsiańskiego, uchwalono 5 proc. na administrację.

Przewodniczący przedstawił sprawę firmy Korpulity i zaznacza, by na razie zaniechać jakiegos czynu, gdyż jest wielkie bezrobocie i jesteśmy młodą organizacją, by wchodzić obecnie w konflikty.

Zawiadomienia wydział, że odbędzie się odczyt, urządzony przez Uniwersytet Ludowy i apeluje, żeby cały ogół wziął udział i by okręg należał do tej instytucji. Kol. Owsiański stawia wniosek, by dać możliwość sekcjom należeć; wniosek uchwalono.

Kol. przewodniczący oznajmia że wszelkie konflikty z firmami, winny być przeprowadzone przez Zarząd Okręgu; dalej proponuje, by ustalenie plac skarbnika i za-

Płace prac. przemysłu graficznego w Warszawie na m. Maj 1923 r.

(wyższe od plac z kwietnia o 9.62%).

Z A W Ó D	Minimum obowiąz. od 11/5 do 10/6	Za godz. pracy	Z A W Ó D	Minimum obowiąz. od 11/5 do 10/6	Za godz. pracy
DRUKARNIA			CYNKOGRAFJA		
Składacze	450.600	9.796	Fotograf siatkowy	450.600	9.796
Maszyniści	450.600	9.796	" kreskowy	383.010	8.326
Pedalarze	337.950	7.347	Kopiści	383.010	8.326
Nakładaczk. wykwalifik.	225.300	4.898	Trawiacze siatkowi	450.600	9.796
Odbieraczk. "	54.072	1.175	" kreskowi	383.010	8.326
Pomocnicy druk. wykwalifikowani	225.300	4.898	Retuszerzy	383.010	8.326
			Efekciarki	270.360	5.877
			Korektorzy	383.010	8.326
			Monterzy (wykw. stolarze)	315.420	6.857
LITOGRAFJA			INTROLIGATORNIA		
Maszyniści	450.600	9.796	1 a) kategoria męska	450.600	9.796
Umdrukierzy	450.600	9.796	1 b) " " " "	419.060	9.110
Rysownicy (grawerzy i chromolitografowie)	450.600	9.796	2 " " " "	383.010	8.326
Nakładaczk.	157.710	3.428	3 " " " "	270.360	5.877
Odbieraczk.	67.590	1.468	1 kategoria żeńska	247.830	5.388
Szlifierze	225.300	4.898	2 " " " "	157.700	3.428
			3 " " " "	76.600	1.665
			4 " " " "	45.060	980

stępcy polecił ściślejszemu zarządowi; wniosek ten, poparty przez kol. Drewniaka, został przyjęty.

Z MIĘDZ. SEKR. DRUKARZY

W Norwegii dzięki niechęci do ustępstw właścicieli drukarni w dn. 10 kwietnia wybuchł strajk. W Christjanji 740, a na prowincji około 600 kolegów porzuciło pracę. Walka zapowiada się na czas dłuższy, wobec czego zarząd organizacji norweskich drukarzy zwrócił się o pomoc do zjednoczonych organizacji.

Centralny związek drukarzy estońskich (Gesti Triikitöö liste Liit Gogoli puistee № 4, Tallbena (Revel) zwrócił się do M. Sekr. Druk. o przyjęcie go do grona zjednoczonych w Sekretarjacie i został przyjęty.

Rokowania nawiązane w celu przyłączenia się angielskiego Związku Pracowników Książki jeszcze nie doprowadziły do pomyslnego rezultatu.

W Rumunji prowadzono rokowania, by zjednoczyć organizację drukarskie w jednym Związku. Są do przewyciężenia trudności natury pieniężnej i organizacyjnej.

Na Litwie drukarze starają się utworzyć organizację zawodową.

Z SĄDU HONOROWEGO WARSZAWSKIEGO ZWIĄZKU DRUK.

Sąd Honorowy na posiedzeniu w dniu 20 kwietnia postanowił zawiesić w prawach członkowskich na przeciąg czterech tygodni, licząc od dnia 20 b. m., za zorganizowanie z bezkondycyjnych kompletu i pertraktację z Redakcją „Zbrojnej Polski” kol. kol. Stępniewskiego, Królikowskiego, Banaszewskiego i Ampta.

Poza wymienionymi, zawieszonych w prawach członkowskich na 2 tygod. pozostało kol. 8; surową naganę otrzymało 2; jednego sprawa została zawieszona do czasu powrotu z wojska.

Sekretarz Sądu Honorowego H. Lange.

DROBNE WIADOMOŚCI

Z Wilna. Oddział Zw. Drukarzy w Wilnie wydał odezwę do społeczeństwa, gorąco protestującą przeciw łamaniu cennika

drukarskiego przez nowopowstały „Głos Wilna”, organ nazywający się demokratycznym. Odezwa, piętnując ten postępek zarówno personelu drukarskiego, składającego się z niedouczonek i szumowin, jak i redakcję „Głosu Wilna”, wzywa mieszkańców Wilna, by nie czytali tego wydawnictwa.

Bydgoszcz. W sobotę dnia 28 kwietnia Zarząd Bydgoskiego Okręgu Zw. Druk. w Polsce urządził z okazji III rocznicy swego istnienia zabawę towarzyską.

W Pradze czeski związek litografów, drukarzy litograficznych i chemigrafów uroczystie obchodził w dniu 16 III, 50 letnią rocznicę swego istnienia. Z okazji tego jubileuszu przesyłamy bratniej organizacji życzenia dalszego świetnego rozwoju.

Biblioteka Warsz. Oddziału. Zw. Zaw. Druk. Odł. czcionek i pokr. zawodów w Polsce otrzymała w darze od dn. 15/III 1922 do 17/IV 1923 r., od kol.: Mazurka 2 ks., Bałtroczyka 3 ks., Perkowskiego L. 2 ks.; Szczepańskiego 4 ks.; Burkota 8 ks. i broszur, Zrodowskiego 3 ks.; Hrynka A. ks. 1; Domańskiego J. maszyn. 4 ks.; Jan-kowskiego M. 2 ks., Glazera 1 ks., Brendy E. 1 ks.; Werstaka St. 2 ks. Za co niniejszem składa ofiarodawcom podziękowanie

Żółty Związek ogłosił sprawozdanie kasowe za rok 1922. Podaje on 8,408,046 mk. 45 fen. przychodu; w tem ze składek i wpisowego około 3 milj. mk., na strajk krakowski 4,174,000 mk., Wydano: na administrację 163,762 mk., wypłacano zapomóg 674,756 mk., posłano do Krakowa 4,524,900 mk. Razem wydano 5,410,918 mk. Sprawozdanie to wykazuje, iż rozwiwały się buńczuczne zapewnienia założycieli żółtego związku, iż wkrótce ich związek stanie się związkiem obejmującym ogół drukarzy w Warszawie. Jeżeli odejmiemy sumy zebrane na Kraków, dochody spadną do 4 milj. a wydatki do 900 tys. mk. Sumy drobne, tak drobne, jak działalność tego związku.

W sprawozdaniu są dowody partyjności tego związku, a mianowicie: składka do Rady Okr. Z. Z. P. (instytucji ściśle enperowskiej), gratyfikacja pracownikom Rady Okr. Z. Z. P.